

GUIR BORTRET

AR MERC'HET HAC AR GRAGUEZ.

Var ton Portret an Intanvezet.

ME ya c'hoas, mar gallàn, da ober ur portret,
Tostait d'am selaou, oll graguez ha merchet;
Me rayo d'èc'h santout ho tefautou antier,
Laqet int oll amàn ganén var ar paper.

Aon ameus ho speret volach, audacius,
Calz re vil, calz re bront, ha calz re golerus,
N'o lêzo qet da zantout pelec'h e zoc'h dalc'het,
Pere eo ar viçou en pere oc'h quezet.

Me zo sur ha certain, ma ve c'houi o guelfe,
En em goachfac'h buan er c'havarnou nos-de,
Er forestou dounna, elêc'h ne za den ebet,
En mesq al loëaed gouez, tigret ha leonet.

Var defaultou re-all digor ho taoulagad,
Var ho re oc'h-unan e zint sur serret mad;
Me ya d'o digueri ha d'ober d'èc'h goelet
Petra oc'h pendaben, pa vec'h examinnet.

Eus ar grouadurien an nebeuta parfet,
Vicius en ho corf, fragil en ho speret,
Ecumen an natur, sourcen a valeuriou,
Plijadur an dud sot a guez en ho laçou.

Adversour ar furnez ermès coulz hac en ti,
Un dour oll corrompet, feunteun al loustoni,
Er bed universel, ur monstreus an natur,
Un droug so necesser, ur goustus plijadur.

Ur c'hef eus an ifern, en ilis ur zantez,
 Un æl dre ar ruyou, diaoul en tieguez,
 Ur big o ragachat en toul an dorjou,
 Ur marmous pintet clos var bord ar prênestou.

Ur haro er jardin, adversour d'al louzou,
 Mar dit en eur goele, c'houi en ampoesono;
 Da antren en matier nemet commanç na ràn,
 Ret eo din-me prouvi ar pezh a avançan.

Guechal en eur sermon, Sant Bernard a lare
 Gant calz a eloqanç coulz ha gant guirione,
 En devoa ar graguez guinou an drouc-speret,
 Ar memes tra ivez a lar eus ar merc'het.

Er Genes, chabistr tri, e commanças Eva
 Da zebri'n tam aval, da bec'hi da guenta,
 Hi e deus hor c'holllet, hi so caus d'hor maro
 Temporel hac eternal, ha d'hon oll maleuriou.

Goell ê bez'en dezert etouez an oll loënet,
 Pe er vroyou sovach emesq ar barbaret,
 Eguet chom en un ti gant ur vreg e coler,
 N'en deus netra qer goas er bed oll en antier.

Ar merc'het, ar graguez a so oll traou dister,
 Envel eus Tisiphon, Alecto ha Mejer;
 O c'halon, o zellou, so evel roejou,
 Hac o daouarn goude evel eul liamou.

Piou benac a c'houlen plijout da un Doue,
 Gant soign ha dilijanç a bellai dioute;
 Ar pec'her maleurus d'o c'havet a deuyo,
 A guezio hep dale, siouas, en o laçou.

Clêvit Sant Augustin o comz eus aneze,
 Doctor bras en Ilis hac o anaveze:
 Pebes objet dister ar vreg evit un ozac'h?
 Assur gant guirione ne alfe qet e nac'h.

Ouspen int carguet c'hoas a infidelite,
 Eus a ambition hac a impurete,
 Eus a ingratiti e qever peb-unan,
 Ha den hepquen na estim nemert-y e-unan.

Ar Profet bras Jonas, gant ur balen lonqet,
 En e gorf pad tri de a oue guell preservet
 Eguet ma oue Samson o conta e secret
 Da Dalila e vreg, pa oue qer trahisset.

Sant Yan ar Badezour a oa bet respectet
 En desertjou guechal, memes gant an tigret;
 An oll loënet gouez a deue d'e cherissa,
 Biscoas ini ané na eure droug dezà.

Mes pe seurt differanç dirac Herodias,
 Goude beza danset, an draïtours, siouas,
 Roet e voe dezi ar pezh a garje da choas :
 Sant Yan voa ar victim, e beñn a c'houlennas.

C'hoas Sant Yan Chrisostom, bars er chabistr naovet
 Demeus a Sant Vaze, a deu da lavaret :
 Ar plac'h en guirione a so dor an ifern,
 Hent an iniquite, daonet qiq hac esqern.

Gouli ur scorpion, da behini n'eus qet
 Er bed universel cavet dezàn remet;
 Un droug so guel noazus ha domajus dre oll :
 Tol plêt partout raze, n'ouffent nemet da goll.

Selaouit Sant Gregor e posi e gomzou ;
 Laqit evez oute, evit m'oc'h instruo :
 Ar plac'h e deus, emezàn, oll belim un aspic,
 Teod serpent ha toussec, daoulagad bazilic.

Finesse an dragon, al loënet dangerus,
 Ha c'hoas ur plac'h a so calz muioc'h maleurus ;
 Ne deus ezel ebet na ell rei ar maro,
 Ne vo lazet ganti nemet neb a fio.

Consultomp Origen var buez ar merc'het,
 Petra laro demp-ni? o deus qenta pec'het,
 E zint ar monst'r Satan e deus hor chasset
 Demeus ar barados, elêc'h ma voemp cronet.

En ur guir, ar merc'het o deus an oll viçou,
 Bulumus maleurus demeus hon oll finiou ;
 Int o deus da guenta trasgresset al lezen,
 Trompet hon Tad qenta ebars jardin Eden.

Brassa maliç an den , mar be comparachet ,
 Ha laçet er valanç , evit beza poezet
 Gant cœvrou mad ur plac'h , memes e cœvrou guella ,
 N'en dint qet qer bras drouc ha ma é ar re-ma .

Mar selaouàn Caton , e teu din da laret ;
 Ar furnez , ar réson ne dint qet d'ar plac'het ;
 N'ellont o fossedi james en o c'halon ,
 Ha n'en dint netra oll nemert ambition .

Sant Jerom a lavar : ur vreg vad er bed-màn
 Zo evel ur Fenix n'en deus qen nemertàn ;
 Hac ur vreg vad ive , mar be cavet hini ,
 Me so sur er bed oll ne vezo nemeti .

Tertulien guechal , den habil ha savant ,
 O comz eus ar merc'het , a lavar excelant ,
 O deus ar gassoni demeus an diaoulou ,
 O maliç , ho bulum hac o goel-oberiou .

N'en dint certen netra , mar bent comparachet
 Gant maliç ar grague hac hini ar merc'het ;
 Rac an diaoul a noaz dreizàn e-unan ,
 Hac ar merc'het er gra dre buissanç Satan .

Na lavaràn netra na ell an oll da c'hout ,
 N'en deus netra ebet na laçin da dalvout ;
 An douar , an ifern , ar bed oll , o armou ,
 O maliç o-unan birviquen ne vanço .

An Ecclesiastiq a lar hac a assur ,
 Var cant den so cavet un den mad , un den fur ;
 Mes etoues mil ha mil demeus an oll merc'het
 Biscoas hini er bed ne zeus gallet cavet .

An den fur ha savant , ar filosof Caton ,
 A rente graç da Zoue eus a greis e galon ;
 Dre ma voa bet ganet etoues ar romanet ,
 Ha nonpas en plaç all e creis ar barbaret .

D'an eil , m'oa partajet demeus calz a réson ,
 Evit gallout servich oll dud e nation ;
 D'an drede ma voa bet grêt goas ha nonpas plac'h ,
 Exant eus a valiç evel m'é peb ozac'h .

Pithagoras guechal pa voe interrojet
 Perac e roe e verc'h d'un den gantàn cassêt,
 A respontas qerqent hep nep difficulte,
 N'alle en em venji guelloc'h eus an den-se.

Gout a ouie ervad n'eus netra qen noazus
 Eguet ur femelen, na qen malicius;
 Diaoulou int en ti, un tourmant int er mès;
 Ne reont nemet brezel, disput en tieguez.

Goas int eguet brezel, goas int eguet bossen,
 Mil maleur er bed-màn a occasion o fenn;
 Eus autor ar chanson, m'ho ped na fachit qet,
 N'en deus netra avancet hep beza goarantisset.

FIN.

IMPERFECTIONOU AR GRAGUEZ.

—
Var un ton grignous.
 —

NE oun ha me a greife disclêria ar secret
 An imperfectionou eus ar femeleset;
 Gouscoude pa en sonjàn e ràn ur goal affer,
 Droug grêt e vo qement-mâ, ne oun petra ober.

Mar am bez ur reprimant, pebes displijador!
 Dre ur chanç droug avancet, hac un tol dinatur,
 Var ar scritur ancien, pini e meus lennet,
 E cavàu meur a voaran var ar memes sujet.

An eol, tad ar sclêrijen, a zeu d'en em guza,
 Al loar eo ar femelen a zeu da zispaca;
 Houma a so imparfet, sujet d'ar chenchamant,
 Evel ar fumelezet dre o zamperamant.

Ur galon avarisdet ha penn ur femelen
 A eller comparachi ebars en peb termen :
 A viscoas e zint calet, muioc'h eguet simant,
 A zo cos a vil maleur erru communamant.

Ur blijadur dommajabl, hac un droug necesser,
 A zo dre ar bed mouvant e laqat ar vizer ;
 An alc'houez hac ar sourcen a imperfection,
 Hac an doriou an amzer ebars en peb sêzon.

Béleg memes sant Gregor, un den qen eloqant,
 E galv ivez un aspic ha goal deod ur serpent ;
 Un dragon dre e fulor, pa vez mui animet,
 A gueb so dre e sellou goell eguet greg coleret.

Maliç ur vreg a surpas maliç an diaoulou,
 A lavar Tertulien ebars er scrituriou ;
 James ne vanq femelen, mar bez contrariet,
 Da glasq sicour da venji, mar guel, e nep sujet.

Me a gueb ur femelen, dre e mondanite,
 Hanval bras eus ar fleuren eus an antiqite ;
 Pa erru ur voenannen da biqat e deillou,
 En em lez da dissipa evel ar simpla louzou.

Ne ouffe biqen ur goas beza falloc'h partajet
 Eguet rancontri da bar ur femelen diboellet ;
 Coza ra'n iniqite dindan ur c'horf mignon,
 O c'hortos al liberte da fumi en dragon.

Me ne gavàn qet estranch guelet ur femelen
 Ne gener gant netra tout, familier ouz peb den ;
 Mes ur spillen droug placet, var un habit a fent
 E laqayo da c'hrogual ha da scrignat e dent.

An oll montagnou tortu, discaret oll a c'hoen,
 Hac an hentchou sabronus rabotet oll en plen,
 An oll deillou er c'hoajou mil dest betec al loar,
 Carillon ur plac'h a dempest a bompe an douar.

Ebars marc'hajou follet ha foariou Cupidon,
 E mesq an dud assortet, an Doue forgeron,
 A stign e oll roejou evit destum e sec'h
 Ar re-a so re frajil gant ar femelezet.

Selaout : *Optima Femina rarior Phœnice*,
 A lavar c'hoas Sant Jerom d'ar merc'het ha grague,
 Qer rar evel ur Fenix eo ur femelen vâd,
 Evel m'en deus remerqet en un andret benac.

Bars an naontecvet chabistr demeus a Sant Vaze,
 C'hoas ur Sant Yan Chrisostom a gomz eus ar grague,
 O henvel dor an diaoul. Ur vreg insupportabl
 So evel ur scorpion e pep tra domajabl.

Jonas a voe assuroc'h ebars corf ar balen
 Eguet ne voa bet Samson dirac ur femelen ;
 Ar Prophet a gof ar pesq heb outrach a guitta ;
 Samson a golle e oll nez en daouarn Dalila.

An tigret, al leonet, ha calz a loened goe,
 A enore sur Sant Yan pa voa var ar bale ;
 Ha gouscoude e veler penaus ur femelen
 E deus an ingratiri d'ober trêc'hi e benn.

Ma velfac'h bisach Cloris, pa ve facht Colin,
 Efaut da vezu muguet an dour var e melin,
 E sollicito'n êvou dre vœuyou impuissant,
 Da derri ar chadennou a so cos d'e zourmant.

N'o deus, daou zen demezet, nemet daou de contant :
 An deiz demeus an euret ha deiz an enterramant,
 Rac ur c'hontrat da garet dre obligation
 A deu prest da enoui en e bossession.

Deut eo mouez an durzunel ha ramach ar goucou,
 N'en deo qet ret dêc'h bremâ grillat hoc'h ivinou ;
 Dalc'hit ur c'houbl balinou abars ar goan calet,
 Evit ar merc'hedigou o-unan da gousqet.

Bisach ur vreg e coler so evel ur sac'h glaou,
 Sellou du, un tal ridet, ne laràn qet a c'haou,
 Evel m'ê sellou un ourz furius, transportet;
 Penaus ec'h alfe ur goas beza falloc'h partajet?

Pa vo ebars en ilis, vo evel ur zantes,
 Hac un æl dre ar ruyou, diaoul en tieguez,
 Ur sparfel en ur prenest, ur bicq var an treujou,
 Ha dirac e goaz tiec goal hir e muzellou.

Clasq a reont peb ardou da zeboch ar voaset,
 Darn anê dre o moueziou ha darn all o prezeg.
 Alies mouez ar siren en em rent danjerus,
 Dont a ra en un instant an amzer orajus.

Ar vreg, princip ar pec'het, dreizi e leveromp,
 Evel ma eo rapportet verset tri ha trêgont.
 Poent e cavàn finissa, amplic am eus comzet,
 Ne larin mui davantach, rac aon ne vent fachtet.

Gouscoude e guel dimezi eguet dont d'ober voaz,
 Rac beva var ar gommun a so danjerus bras;
 P'ho pezo choazet ur par, dalc'hit fidelite,
 Qercoulz etoues ar vizer vel er brosperte.

Ma velfac'h an durzunel o tont da goll e far,
 En em lezel da goueza divar beguig ar bar,
 O serri e daoulagad eus en em soupira,
 Hac huanad an adieu a deu d'en finissa.

FIN.

